

AVİM
AVRASYA İNCELEMELERİ MERKEZİ
CENTER FOR EURASIAN STUDIES

SIRBİSTAN EN ZENGİN İŞADAMINI TUTUKLADI

Erhan TÜRBEDAR

Blog No: 39
25.12.2012

Sırbistanın en zengin işadamlarından biri olan Delta Grubunun sahibi Miroslav Mişkoviç, bazı şirketlerin özelleştirilmesi sürecinde kanuna aykırı davrandığı ve devlete 33 milyon Avroluk zarar verdiği şüphesiyle 30 günlüğüne tutuklandı. Neredeyse 20 yıl boyunca Sırbistanın dokunulmaz adamı olarak görünen Mişkoviçin bazı siyasetçilere para ödediği ve bu yoldan iş hayatına siyasi destek sağladığı iddia ediliyor. Mişkoviçin Bosna-Hersek ve Karadağ gibi ülkelerdeki yatırımlarının da inceleme altına alınması bekleniyor. Mişkoviçin ve muazzam bir şekilde zenginleşmesine yardımcı olanların gerçekten suçlu bulunup bulunmayacakları, Sırbistan halkının cevabını beklediği temel soru haline geldi. Balkanlarda merkezi planlı dönemden piyasa ekonomisine geçiş sürecinde yaşanan fenomenlerden birisi, durup dururken güçlü sermaye sahiplerinin ortaya çıkmış olmasıdır. Miroslav Mişkoviçin de sermayesinin en azından bir kısmını şüpheli yollardan elde ettiğine inanılıyor. Nitekim Mişkoviç, 1990lı yıllarda BM ve ABnin Yugoslavya Federal Cumhuriyetine karşı uyguladığı ambargolar nedeniyle yasadışı ticaretin geliştiği bir dönemde, Slobodan Miloşeviçe yakınlığı sayesinde Sırbistanın zenginlerinden biri oldu. Mişkoviçin siyasi desteğe dayalı özelleştirmeler yoluyla da sermayesini artırdığına inanılıyor. Mişkoviç Ekim 2000de Miloşeviç yönetiminin yıkılmasından sonra iktidara geçenlerle de yakınlık kurmada başarılı oldu. İşin kötüsü, Başbakan Yardımcısı, Savunma Bakanı ve Güvenlik Servisleri Koordinatörü olan Aleksandar Vuçiçe göre, Mişkoviç bazı siyasetçilere aylık 30 bin ile 60 bin Avro aralığında aylık ödemeler bile yapıyordu. Mişkoviçin siyasetçileri parasal olarak desteklediği doğrulanırsa ve para alan siyasetçilerin isimleri açıklanırsa, Sırbistanın siyasi sahnesinde bir deprem yaşanabilir. Nitekim Sırbistanda önde gelen siyasi partiler tek tek Mişkoviçten para almadıklarına dair açıklamalarda bulunma zorunluluğu hissediyor. Sırbistanda önceki yıllarda da bazı işadamları siyasetle içli dışlı oldukları, hatta kimi durumlarda siyasete yön verdikleri

hususu tartışılıp durdu. Genel olarak siyasilerin oldukça pahalı seçim kampanyalarını işadamlarının sayesinde finans ettikleri biliniyor. Bunun karşılığında ise, ekonomik yaşama ilişkin yasal düzenlemelerin içeriğinin, destek sağlayan işadamlarının lehine olacak şekilde belirlendiğine inanılıyor. Örneğin, siyasilerin çıkarttığı yasal düzenlemelerin koruması altında Sırbistandaki bazı işadamlarının yüksek kar payları altında iş yapabildiklerine inanılıyor. Bu nedenle, Mişkoviçin zenginliğini artırmasına yardımcı olan yasaları oylayan milletvekillerinin de yolsuzluk soruşturmalarının kapsamına alınması bekleniyor. Mişkoviç örneğinde olduğu gibi, Sırbistanda yolsuzluklara karşı daha ciddi mücadeleyi başlatan kişi Başbakan Yardımcısı Aleksandar Vuçiç oldu. Nitekim yolsuzluk karşıtı eylemleriyle Vuçiç Sırbistan halkının bir kısmının gönüllerini kazanmış gibi görünüyor. Ancak Vuçiçi eleştirenler de oluyor. Vuçiçe getirilen temel eleştirilerden birisi, kurumsal düzeyde değil, daha çok bireysel hırsla yolsuzlukların peşine gidiyor olması. Elbette, siyasi irade olmadan yolsuzluklara karşı gerçekçi mücadele de olmaz. Ancak yolsuzluklara karşı uzun vadeli etkin ve kalıcı bir mücadele, sadece uygun yasal ve kurumsal düzenlemelerle desteklendiği zaman mümkün olabilecek. 2000 sonrası dönemde Sırbistana demokrasiyi getiren politikacılar ise Vuçiçin yolsuzluklara karşı mücadelesini siyasi rakiplerle hesaplaşma girişimi olarak değerlendiriyor. Sırbistandaki en büyük özelleştirmelerin 2000 sonrası dönemde ve bazı durumlarda yeterince saydam olmayan bir şekilde gerçekleştiği doğrudur. Ancak Vuçiç yolsuzluklarla gerçekçi bir şekilde hesaplaşmak istiyorsa, o zaman kendisinin de yönetimin bir parçası olduğu 1990lı yılları da mercek altına almalıdır. Kaldı ki tutuklu Mişkoviç 1990lı yılların yarattığı zenginlerden birisidir. Hatırlatmak gerekirse, 1990lardaki politikalarla Sırbistan savaşlara, uluslararası izolasyona ve yoksulluğa sürüklenmiş ve organize suçlar ile yolsuzlukların kol gezdiği ülkelerden birine dönüşmüştü. Dahası, bazı ciddi suç örgütleri mafya olarak devlet içinde örgütlenmişti. Sırbistanın bu suç örgütlerinden önemli ölçüde temizlenmesini sağlayan Sırbistanın eski başbakanı Zoran Cinciç ise Mart 2003te suikasta uğramıştı.

About the author:

To cite this article: Erhan TÜRBEDAR. 2026. "SIRBİSTAN EN ZENGİN İŞADAMINI TUTUKLADI." Center For Eurasian Studies (AVİM), Blog No.2012 / 39. December 25. Accessed October 30, 2026. https://avim.org.tr/Blog/SIRBISTAN-EN-ZENGIN-ISADAMINI-TUTUKLADI

Süleyman Nazif Sok. No: 12/B Daire 3-4 06550 Çankaya-ANKARA / TÜRKİYE
Tel: +90 (312) 438 50 23-24 • **Fax**: +90 (312) 438 50 26

@avimorgtr
https://www.facebook.com/avrasyaincelemelerimerkezi
E-Posta: info@avim.org.tr
http://avim.org.tr

© 2009-2025 Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM) Tüm Hakları Saklıdır